

ΘΕΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ: Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Όλοι συμφωνούμε ότι η φιλιαναγνωσία των παιδιών είναι ένας από τους στόχους της εκπαίδευσης τους εξαιρετικά επιθυμητούς και όλοι καμαρώνουμε τα παιδιά “βιβλιοφάγους”. Για να φτάσουμε βέβαια στη βιβλιοφαγία, είναι απαραίτητη η καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας από μικρή ηλικία. Τρόποι γι’ αυτή την καλλιέργεια προτείνονται κατά καιρούς πολλοί. Ωστόσο, για να έχουν οι τρόποι αυτοί αποτέλεσμα, είναι κατά τη γνώμη μου απαραίτητη μια προϋπόθεση: Μικροί και μεγάλοι πρέπει να έχουν πειστεί για την αξία των βιβλίων και ιδιαίτερα των λογοτεχνικών. Από την πολύχρονη επαφή μου με μαθητές, κατά τις γνωστές πια επισκέψεις συγγραφέων παιδικής λογοτεχνίας στα σχολεία, έχω διαπιστώσει ότι στα παιδιά της σχολικής ηλικίας δεν αρκεί η παρότρυνση για διάβασμα. Συχνά, στη χρησιμοθηρική, ωφελμιστική εποχή που ζούμε ακόμα και για τα παιδιά είναι απαραίτητη μια προϋπόθεση: Χρειάζεται πρώτα να πειστούν ότι τα λογοτεχνικά βιβλία έχουν κάποια αξία χειροπιαστή και μετρήσιμη. Εκτός κι αν έτυχε να νιώσουν την απόλαυση της ανάγνωσης από νήπια, ακούγοντας τους μεγάλους να τους διαβάζουν παραμύθια και ιστορίες, οπότε μεγαλώνοντας διαβάζουν για την απόλαυση αυτή. Αν όχι – που είναι ατυχώς και το συνηθέστερο - έρχεται σύντομα η στιγμή που αναρωτιούνται, κρυφά ή φανερά: «Και γιατί να διαβάζω; Τι έχω να κερδίσω από τα εξωσχολικά βιβλία; Τι μου προσφέρει η λογοτεχνία;» Τα παιδιά του δημοτικού, έτσι καθώς τα διακρίνει ακόμα ο ατομοκεντρισμός της ηλικίας τους, είναι φυσικό να θέλουν ν’ ακούσουν συγκεκριμένες απαντήσεις στο ερώτημά τους, οφέλη άμεσα κατανοητά, που να τα αφορούν προσωπικά. Το «γιατί» αυτό λοιπόν, πιστεύω ότι μπορεί να απαντηθεί μέσα από ένα παιχνίδι. Και αυτό παίζουμε στην τάξη σε τέτοιες περιπτώσεις. Το παιχνίδι το ονομάζουμε «Τα δώρα της λογοτεχνίας». Αποφασίζουμε δηλαδή να βρούμε τουλάχιστον δέκα από τα δώρα που μας δίνουν τα κάθε είδους λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά (κοινωνικά, ιστορικά, ταξιδιωτικά, φανταστικές ιστορίες κλπ.). Με άλλα λόγια, συμφωνούμε να μετρήσουμε τα όσα μας προσφέρουν, βρίσκοντας σε τι μας βοηθούν, τι έχουμε να αποκομίσουμε από το διάβασμα τέτοιων βιβλίων. Τα παιδιά παίρνουν μέρος με ενθουσιασμό στο παιχνίδι αυτό, όπου εμπλέκουμε και το δάσκαλο στο ρόλο του «διαιτητή», ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι δε θα μετρήσουμε κάτι που ήδη ειπώθηκε με άλλη διατύπωση. Όταν το παιχνίδι ξεκινήσει, ο κατάλογος των «δώρων» αρχίζει σύντομα να μακραίνει. Μόνα τους τα παιδιά βρίσκουν ότι διαβάζοντας λογοτεχνικά βιβλία:

- Πλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας.
- Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστότερα.
- Μπορούμε να μιλούμε καλύτερα.
- Καλλιεργούμε τη φαντασία μας.
- Παίρνουμε ιδέες για άλλες δραστηριότητες.
- Αποκτούμε εμπειρίες παρακολουθώντας τα όσα βιώνουν οι ήρωες.

ΘΕΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ

- Ταξιδεύουμε ανέξοδα σε άλλους τόπους μ' ένα βιβλίο ταξιδιωτικής λογοτεχνίας.
- Ταξιδεύουμε στο παρελθόν μ' ένα ιστορικό μυθιστόρημα ή διήγημα.
- Ταξιδεύουμε στο μέλλον μ' ένα μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας.
- Περνάμε την ώρα μας ευχάριστα, αντλούμε ψυχαγωγία, άρα ξεκουραζόμαστε.
- Αποκτούμε ένα φίλο «παντός καιρού», εύχρηστο, καλόβολο και πρόθυμο να μας ακολουθεί παντού και να μας κρατά συντροφιά σε κάθε περίπτωση.
- Σε δύσκολες ώρες, βρίσκουμε στα λογοτεχνικά βιβλία παρηγοριά, είτε γιατί συναντούμε μέσα σ' αυτά χαρακτήρες που έχουν προβλήματα παρόμοια με τα δικά μας, είτε γιατί διαβάζοντας ξεφεύγει το μυαλό μας για λίγο από τα όσα μας πιέζουν.

Και το παιχνίδι συνεχίζεται με κέφι, καθώς τα παιδιά βρίσκουν κι άλλα τέτοια «δώρα», όχι μόνο τα δώδεκα που μόλις αναφέραμε. Και το περίεργο που παρατηρούν συνήθως οι δάσκαλοι είναι ότι τη ζωηρότερη συμμετοχή στο παιχνίδι την έχουν συχνά οι μέτριοι μαθητές ή τα παιδιά τα λιγότερα, τα παιδιά τα πιο δειλά, τα παιδιά με το λιγότερο ενδιαφέρον στην τάξη. Στο τέλος του παιχνιδιού έχουμε όλοι συμφωνήσει κι έχουμε πειστεί ότι το παιδικό λογοτεχνικό βιβλίο είναι κάτι πολύτιμο. Και τα παιδιά συναγωνίζονται σε φιλόδοξα σχέδια για το πόσα βιβλία θα διαβάσουν από δω κι εμπρός. Είναι η κατάλληλη στιγμή για να υπολογίσουμε πόσα περίπου βιβλία μπορεί αλήθεια να διαβάσει με την άνεσή του ένα παιδί, από την ώρα που θα μάθει ανάγνωση ώσπου να πλησιάζει να τελειώσει τη σχολική του ζωή - από έξι ως δεκαέξι χρονών περίπου - ώστε να χαρεί και να ωφεληθεί από τα δώρα που εντοπίσαμε. Όλα τα παιδιά συμφωνούν ότι άνετα γίνεται να διαβάσουν ένα παιδικό βιβλίο την εβδομάδα, μερικά μάλιστα που έχουν ήδη γίνει μικροί «βιβλιοφάγοι» διαβεβαιώνουν ότι μπορούν να τελειώσουν ένα βιβλίο σε μια, σε δύο ή το πολύ σε τρεις ημέρες. Μένουμε στο ένα την εβδομάδα. Άρα έχουμε 52 βιβλία τον χρόνο. Αφήνουμε τα δύο για να στρογγυλέψουμε τον αριθμό. Πολλαπλασιάζουμε το 50 επί δέκα, όσα είναι τα χρόνια από τα έξι ως τα δεκαέξι. Βρίσκουμε τον αρκετά σημαντικό αριθμό των 500 λογοτεχνικών βιβλίων! Και το παιχνίδι τελειώνει με την αίσθηση ότι όλα τα παιδιά μπορούν ν' αποκτήσουν τον τίτλο του «βιβλιοφάγου»!

Λότη Πέτροβιτς (Απόσπασμα άρθρου από την ιστοσελίδα της Λ. Πετρόβιτς:

<http://lotypetrovits.blogspot.gr/2012/07/blog-post.html>)

A. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

A. ΟΜΑΔΑ: Αφού διαβάσεις το άρθρο, να προσπαθήσεις να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν κυκλώνοντας κάθε φορά όποια θεωρείς σωστή!

1. Με ποια ιδιότητα επισκέπτεται τα σχολεία η Λότη Πέτροβιτς;

ΘΕΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ

- α. Με την ιδιότητα της έμπειρης δασκάλας, για να δείξει στους δασκάλους και στις δασκάλες πώς να παροτρύνουν τα παιδιά να διαβάζουν.
- β. Με την ιδιότητα της συγγραφέως παιδικών λογοτεχνικών βιβλίων, μετά από πρόσκληση των δασκάλων, για να μιλήσει στα παιδιά.
- γ. Με την ιδιότητα της επιθεωρήτριας, για να ελέγξει αν οι δάσκαλοι και οι δασκάλες κάνουν σωστά τη δουλειά τους.

2. Πώς καλλιεργείται στα παιδιά η αγάπη για την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων, η φιλιαναγνωσία; Ποια είναι η άποψη της Λότη Πέτροβιτς;

- α. Οι δάσκαλοι/ες πρέπει να υποχρεώνουν τα παιδιά να διαβάζουν πολλά λογοτεχνικά βιβλία, γιατί μόνο έτσι θα αγαπήσουν το διάβασμα.
- β. Αρκεί οι δάσκαλοι/ες να συμβουλεύουν και να παροτρύνουν τα παιδιά να διαβάζουν λογοτεχνικά βιβλία.
- γ. Δεν αρκεί η παρότρυνση των παιδιών. Χρειάζεται πρώτα να πειστούν για την αξία των βιβλίων και τα οφέλη που αποκομίζουν απ' την ανάγνωσή τους.

3. Για ποιον λόγο η Λότη Πέτροβιτς παίζει με τα παιδιά το παιχνίδι «Τα δώρα της λογοτεχνίας»;

- α. Για να τα διασκεδάσει και να τα ψυχαγωγήσει.
- β. Για να καταλάβουν μέσα από αυτό το παιχνίδι την αξία των βιβλίων, τι έχουν να κερδίσουν από την ανάγνωση βιβλίων, τι τους προσφέρει η λογοτεχνία.
- γ. Για να τραβήξει το ενδιαφέρον των μέτριων μαθητών ή των λιγόλογων και δειλών.

4. Τι συμβαίνει στο τέλος του παιχνιδιού «Τα δώρα της λογοτεχνίας»;

- α. Τα παιδιά έχουν πειστεί ότι το παιδικό λογοτεχνικό βιβλίο είναι κάτι πολύτιμο και κάνουν σχέδια για το πόσα βιβλία θα διαβάσουν.
- β. Τα παιδιά ζητούν να συνεχιστεί το παιχνίδι, γιατί το βρίσκουν διασκεδαστικό.
- γ. Τα παιδιά παρουσιάζουν στην τάξη τα αγαπημένα τους βιβλία.

5. Αν τα παιδιά ήταν δώδεκα χρονών - όπως εσείς - και διάβαζαν ένα βιβλίο την εβδομάδα, πόσα βιβλία θα διάβαζαν μέχρι τα δεκαέξι τους, για να αποκτήσουν τον τίτλο του «βιβλιοφάγου»;

- α. Θα διάβαζαν 250 βιβλία.
- β. Θα διάβαζαν 310 βιβλία.
- γ. Θα διάβαζαν 200 βιβλία.

Β ΟΜΑΔΑ:

1. Το άρθρο που μόλις διάβασες είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της συγγραφέως

<http://lotypetrovits.blogspot.com/2012/07/blog-post.html>

Σε ποιους/ες απευθύνεται η συγγραφέας;

Ποιοι/ες θα ενδιαφέρονταν, ιδιαίτερα, να το διαβάσουν; Γιατί;

2. Συνεχίζοντας το παιχνίδι, «Τα δώρα της λογοτεχνίας», σκέψου και γράψε τι σας προσφέρουν τα λογοτεχνικά βιβλία, σε τι σας βοηθούν, τι έχετε να αποκομίσετε από την ανάγνωσή τους.

ΘΕΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ

Β ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

1. Το βιογραφικό της συγγραφέως.

<http://www.loty.gr/cv.htm>

Γράψε και εσύ ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα για την συγγραφέα, παρουσιάζοντας το συγγραφικό της έργο. Στην εργασία σας αυτή θα σε βοηθήσει το σχολικό βιβλίο της γλώσσας (οδηγίες για το ποια στοιχεία γράφουμε σε ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα που έχουμε ήδη διδαχθεί), για τον λόγο αυτό επισυνάπτω την ιστοσελίδα από τα ψηφιακά βιβλία.
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-E104/515/3346,13522/>

(Πρόκειται για το βιβλίο της γλώσσας της Ε τάξης, β τεύχος σελ. 37).

Παραθέτω ένα κείμενο στο οποίο η συγγραφέας παρουσιάζει τον εαυτό της.

«Γεννήθηκα έναν Αύγουστο στην καρδιά της Αθήνας, στα Εξάρχεια. Τρεις μήνες αργότερα, 33 νοοί με βάφτισαν Πηνελόπη. Τρεις μέρες μετά, για να ξεχωρίζω από τη γιαγιά, το Πηνελόπη έγινε Λότη. Κι έτσι τραυματισμένο έμεινε από τότε. Τα παιδικά μου χρόνια σφραγίστηκαν από την απανθρωπιά της Κατοχής και τη φρίκη του Εμφυλίου. Τρεχοβολούσα με τα γειτονόπουλα στο λόφο του Στρέφη, ήμουν όμως η μικρότερη και σπάνια μ' έβαζαν στο παιχνίδι. Καθόμουν τότε κάτω από ένα δεντράκι, σκάρωνα παραμύθια κι ονειρευόμουν να τα βάλω κάποτε σε βιβλία, για ν' αποκτήσω φίλους μέσ' απ' αυτά. Κι έτσι έγινε. Πέρασε όμως καιρός. Χρειάστηκε πολύ να δουλέψω, πολλά να διδαχτώ για το πώς ένα βιβλίο μπορεί να γίνει τόσο καλό, ώστε να είναι για παιδιά. Πολύτιμη μου στάθηκε κι η γνώμη των παιδιών. Τα γράμματα και τα μηνύματά τους είναι οι «θησαυροί» μου. Εξαιρετική τιμή βεβαίως θεωρώ και όλες τις διακρίσεις που μου έχουν απονεμίσει οι μεγάλοι. Με παρακινούν όλο και περισσότερο να προσπαθώ και να εργάζομαι. Κι αυτό ελπίζω να κάνω ίσαμε το τέλος της ζωής μου»

2. Στην παραπάνω ιστοσελίδα, πατώντας «κουβέντες με τα παιδιά», θα βρείτε ερωτήσεις που τα παιδιά της έχουν κάνει, εσύ τι θα ήθελες να την ρωτήσεις; Γράψε τρεις ερωτήσεις και κάνε υποθέσεις για τις απαντήσεις που θα μπορούσε να σου δώσει.

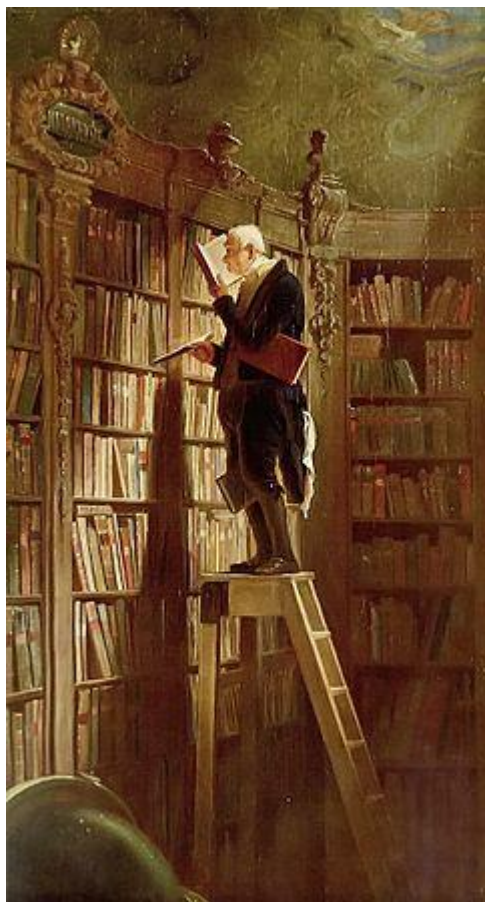
Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Βιβλιοφάγος (ο,η) ουσ. [βιβλίον + θ. αορ. έφαγον του τρώγω] I έντομο που τρέφεται με χαρτί και καταστρέφει τα βιβλία II (μτφ.) μανιώδης φιλιαναγνώστης

Καρλ Σπίτσμπεργκ, Ο βιβλιοφάγος (1850)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%86%CE%AC%CE%B3%CE%BF%CF%82

ΘΕΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΦΑΓΙΑ

1. Ποια (να επιλέξεις τουλάχιστον τρία) από τα παρακάτω επίθετα θα χρησιμοποιούσατε, για να χαρακτηρίσετε τον τίτλο του πίνακα; Να δικαιολογήσεις τις επιλογές σου.

Πρωτότυπος, συνηθισμένος, ευρηματικός, κυριολεκτικός, μεταφορικός, άσχετος, παράξενος, ευφάνταστος.

2. Με καθένα από αυτά τα επίθετα γράψε μία περίοδο που να περιέχει δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις.
3. Εσύ ποιον τίτλο θα έδινες;
4. Παρουσίασε τον δικό σου «Βιβλιοφάγο», μπορείς να τον ζωγραφίσεις ή να τον περιγράψεις. Για την περιγραφή προσώπου θα σε βοηθήσει το βιβλίο της Γλώσσας **Στ τάξη, β τεύχος Ενότητα 11 σελ. 86 & 87**

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-F102/416/2799,10586/>